

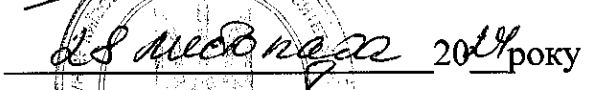
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ АГРАРНИХ НАУК УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

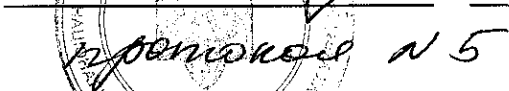
«ЗАТВЕРДЖУЮ»

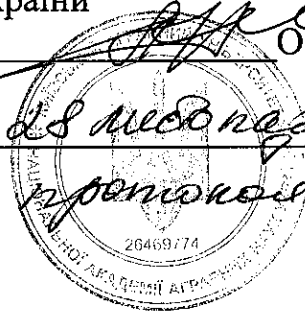
В.о. ректора Київського аграрного
університету

Національної академії аграрних наук
України

О.А.Никитюк

28 лютого 2024 року

протокол № 5

**РОЗРОБКА, ОФОРМЛЕННЯ ТА ЗАХИСТ
КУРСОВИХ РОБІТ**

Методичні рекомендації для студентів

Київ 2024

Укладачі: В.В.Адамчук, д.т.н., професор
І.В. Новикова, д.е.н., професор
В.А. Сташук, д.т.н., професор
В.В.Дзицюк, д.б.н., професор
А.Ю. Лупенко, к.е.н., доцент
Я.В.Кушик-Стрельніков, к.е.н.
О.Є.Гузеватий, к.б.н.

Рецензент С.М.Решетник, к.п.н.

Відповідальний за випуск С.В.Сазонова, к.е.н.

Видається в авторській редакції.

Затверджено на засіданні кафедри агроєкономіки та менеджменту , протокол №5 від 15 листопада 2024 року Київського аграрного університету Національної академії аграрних наук України (КАУ НААН)

Затверджено на засіданні Вченої ради КАУ НААН, протокол № 5
від "28" листопада 2024 року.

ЗМІСТ

1.	Загальні положення.....	4
2.	Вибір та затвердження теми курсової роботи.....	5
3.	Підбір і вивчення літературних джерел.....	6
4.	Складання і затвердження плану курсової роботи.....	8
5.	Структура курсової роботи.....	8
6.	Вимоги до змісту курсової роботи.....	9
7.	Порядок виконання курсової роботи.....	12
8.	Порядок оформлення курсової роботи.....	13
9.	Оформлення відзиву та захист курсової роботи.....	18
10.	Оцінювання курсової роботи.....	19
	Додатки.....	21

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

В процесі виконання курсової роботи поглиблюються навички самостійної наукової роботи студентів та розширюється їх науковий світогляд за обраною темою дослідження. Основна увага приділяється використанню методів наукового дослідження для відпрацювання структури та логіки курсової роботи на прикладі конкретного підприємства, установи, організації, галузі економіки, сектору ринку, ринку в цілому.

Метою виконання курсової роботи є поглиблення та закріплення знань набутих під час теоретичного навчання, їх практичне застосування в процесі роботи на темою дослідження.

Навчальна задача виконання курсової роботи полягає у закріпленні знань та практичних навичок, набутих під час вивчення профільюючих дисциплін; критичний аналіз сучасного стану обраної науково-практичної проблеми дослідження та обґрунтування пропозицій щодо вдосконалення управлінських та економічних аспектів функціонування об'єкту дослідження.

Отримані під час виконання курсової роботи знання і навички можуть бути застосовані студентом за умови роботи на посадах менеджера, економіста, керівника підрозділу.

Результати виконання курсової роботи полягають у наступному:

- уміння збирати, обробляти, аналізувати і контролювати фінансово-економічну інформацію для обґрунтування науково-практичних аспектів, висновків та пропозицій курсової роботи;
- здатність здійснювати критичний аналіз наукових джерел економічної та управлінської інформації;
- здатність до проведення цільових досліджень, розрахунків та аналізу фінансово-господарської діяльності;
- уміння розробляти теоретичні, інформаційні та економіко-математичні моделі досліджуваних процесів, явищ і об'єктів, що відносяться до сфери професійної діяльності, оцінювати отримані результати;
- уміння аналізувати статистичні дані та використовувати результати для побудови економіко-математичних моделей досліджуваних процесів, явищ і об'єктів;
- уміння формувати рекомендації до державних органів влади та управління щодо вдосконалення регулювання у певних сферах економіки;
- навички презентації отриманих результатів.

Методи організації виконання курсової роботи: поєднання набутих теоретичних знань із самостійною науково-дослідною діяльністю студентів.

Для написання курсової роботи студент обирає тему, орієнтуючись на запропоновану тематику (додаток 1). Курсова робота може бути логічним продовженням досліджень, започаткованих при написанні наукових робіт на попередніх курсах.

2. ВИБІР ТА ЗАТВЕРДЖЕННЯ ТЕМИ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Підготовку до написання курсової роботи починають з вибору теми. Кафедра щорічно переглядає тематику курсових робіт, пов'язує їх з основними напрямками наукових досліджень окремих викладачів і погоджує на засіданні кафедри.

Студентам надається право вибору теми курсової роботи з переліку тем, запропонованих кафедрою (додаток 1). При виборі теми студент може одержати кваліфіковану консультацію у викладачів кафедр.

В окремих випадках студентам, які виявили схильність до науково-дослідницької роботи, надається право запропоновувати свою тему курсової роботи з обґрунтуванням доцільності її розробки і наданням попереднього плану її написання. Перевага надається темам, які продовжують попередні наукові дослідження студента або безпосередньо пов'язані з місцем майбутньої професійної діяльності. Запропонована студентом тема має бути погоджена з науковим керівником і завідувачем кафедри.

Назва курсової роботи повинна бути відносно короткою, відповідати обраній спеціальності, відображати сутність наукової проблеми (задачі), вказувати на мету дослідження і його завершеність. У назві не бажано використовувати ускладнену термінологію псевдонаукового характеру. Треба уникати назв курсової роботи, що починаються зі слів «Аналіз...», «Оцінка...», «Напрями розвитку...», «Проблеми...», «Сутність...», «Характеристика», «Шляхи...», «Дослідження питання...», «Дослідження деяких шляхів...», «Деякі питання...», «Матеріали до вивчення...», «До питання...» тощо, оскільки подібні назви не відповідають логічній структурі роботи і не забезпечують її комплексність та завершеність.

Для затвердження теми курсової роботи студент звертається на кафедру із заявою, де вказує тему роботи і наукового керівника. Зразок заяви наведено у додатку 2. Не дозволяється кільком студентам виконувати курсову роботу за однією темою на базі одного об'єкту дослідження.

Кафедра затверджує теми і призначає кожному студенту наукового керівника зі складу викладачів кафедри. Теми курсових робіт і наукові керівники від кафедри закріплюються рішенням засідання кафедри.

Після затвердження теми курсової роботи студент, за погодженням з науковим керівником, складає план роботи.

Науковий керівник надає рекомендації щодо збору та аналізу статистичного матеріалу та необхідної літератури, консультує студента, здійснює контроль за ходом виконання курсової роботи, доповідає на засіданні кафедри про рівень готовності роботи, готує відзив на роботу, має право бути присутнім на захисті курсової роботи.

3. ПІДБІР І ВИВЧЕННЯ ЛІТЕРАТУРНИХ ДЖЕРЕЛ

Успішне написання контрольної роботи суттєво залежить від якості проведення підготовчої роботи. Обравши тему, студент повинен чітко визначити мету, завдання, логічну структуру дослідження, підібрати відповідну літературу та

статистичний матеріал. При цьому, він може одержати кваліфіковану допомогу від викладачів кафедри, завідувача кафедри, працівників бібліотеки.

Слід починати роботу з опрацювання відповідних Кодексів, Законів України, постанов Кабінету Міністрів, Указів Президента України. Такі матеріали регулярно публікуються в газетах «Голос України», «Урядовий кур'єр»; щотижневих виданнях «Бізнес», «Галицькі контракти», «Наука та будівництво», «Світ геотехніки»,

та інших; а також розміщені в інформаційних системах «Ліга», «Бізнес», «Відомості Верховної Ради» тощо, на інформаційних сайтах (в першу чергу, на офіційному сайті Верховної Ради України www.rada.gov.ua). При цьому необхідно **обов'язково** звернути увагу чи у останній редакції подається нормативно-правовий акт, і чи не втратив від чинність.

Крім того, студент повинен докладно вивчити матеріали підручників і навчальних посібників, ознайомитись з додатковою літературою та періодичними виданнями за обраною темою: монографіями, статтями за останні роки. При цьому необхідно обов'язково використовувати публікації викладачів інституту та кафедри, а також іноземні джерела.

При вивченні літератури студент повинен використовувати **публікації останніх років**, в першу чергу, **надруковані у періодичних виданнях**, в тому числі статті. Необхідно здійснювати цілеспрямований пошук за темою дослідження, вести робочі записи. Записи можна здійснювати як у формі стислого викладу (реферату), так і у вигляді окремих цитат. Усі записи незалежно від їх характеру (основні положення тексту, таблиці, статистичні матеріали, цитати) повинні бути підтверджені **посиланням на джерела**. Якщо виписка зроблена з книги або брошури, то вказується: прізвище та ініціали автора, назва книги, місце і рік її видання та зазначається номер сторінки звідки береться інформація. В посиланнях на журнали (газети) необхідно зазначати рік видання, номер, сторінки.

Статистичні та звітні дані повинні відображати сутність та динаміку питань і явищ, що досліджуються в роботі. Процес збору статистичного матеріалу дуже складний і трудомісткий, що потребує певного досвіду. З метою економії часу, забезпечення своєчасності і високої якості виконання контрольної роботи необхідно скласти програму його збору.

Джерелами для одержання статистичного матеріалу можуть бути: статистичні збірники; опубліковані наукові роботи; звітні дані підприємств і організацій; акти ревізійних перевірок; висновки фінансових, податкових, контрольно-ревізійних органів з питань господарської діяльності бюджетних установ. Найбільш популярними статистичними збірниками є: офіційні видання Держкомстату України «Статистичний щорічник за ____ рік» та «Україна в цифрах»; «Бюджетний моніторинг: аналіз виконання бюджету за ____ рік». Також в якості джерел статистичної інформації можна використовувати офіційні сайти таких установ як Верховна рада України (www.rada.gov.ua), Національний банк України (www.bank.gov.ua), Державна фіскальна служба України (<http://sfs.gov.ua>), Державна служба статистики України (www.ukrstat.gov.ua), Міністерства інфраструктури України (<https://mtu.gov.ua/>) та інші.

Аналіз зібраного статистичного матеріалу здійснюється шляхом використання економіко-математичних і статистичних методів, подається у вигляді таблиць, схем, діаграм, графіків. На основі результатів такого аналізу в роботі, відповідно до предмету дослідження, визначаються основні закономірності і тенденції, обґрунтовуються висновки, визначаються напрями удосконалення.

Усі опрацьовані літературні джерела включаються до списку використаних джерел.

Потрібно мати на увазі, що вивчення літературних джерел, збір та аналіз статистичного матеріалу відбувається не лише в підготовчий період. Поглиблене вивчення спеціальної літератури, додатковий збір деяких статистичних даних здійснюється протягом всього періоду написання роботи, включаючи її завершальний етап.

Літературні джерела повинні на 75% містити нові (за останні 5 років) публікації та іноземні джерела.

4. СКЛАДАННЯ І ЗАТВЕРДЖЕННЯ ПЛАНУ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Важливим етапом підготовки курсової роботи є складання плану її написання. План розробки теми розкриває її зміст, вказує на напрям пошуку рішення поставлених завдань. Підготовка до складання плану розпочинається у процесі ознайомлення з основною літературою за темою дослідження. Якісно складений план курсової роботи сприяє результативному цілеспрямованому вивченню літературних джерел, орієнтує студента в процесі пошуку та обробки фактичного матеріалу та при викладенні основного змісту роботи.

При розробці плану роботи необхідно скласти коротку анотацію кожного параграфу. Матеріал повинен бути взаємопов'язаним і розміщеним в логічній послідовності.

План роботи залежить від предмету, об'єкту, мети та завдань дослідження. До погодження плану з науковим керівником студент може розробити кілька варіантів плану. Складаючи план роботи, студент має показати розуміння сутності обраної теми, напрямів її дослідження, постановки і вирішення окремих завдань. Погоджений з науковим керівником і затверджений ним план є основою для підготовки і написання курсової роботи.

При виконанні курсової роботи може виникнути необхідність уточнення плану роботи і змін напряму дослідження. Такі зміни слід погодити з науковим керівником.

План курсової роботи складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел, додатків.

В кожному розділі необхідно виокремити параграфи (рекомендується така кількість параграфів у розділах: перший і другий розділ – три параграфи; третій розділ – два параграфи). Назви розділів не повинні співпадати з назвою курсової роботи, а назви параграфів не повинні повторювати назви розділів.

5. СТРУКТУРА КУРСОВОЇ РОБОТИ

В процесі виконання курсової роботи необхідно:

- висвітлити теоретичну сторону проблеми, відобразити нові наукові позиції, що з'явилися в науковій літературі і фінансово-економічній практиці з даного питання;
- провести всебічний аналіз економічних (фінансових) показників об'єкту дослідження, для виявлення напрямів удосконалення його функціонування;
- розробити і обґрунтувати пропозиції щодо удосконалення форм економічних та управлінських відносин, окремих сторін діяльності об'єкту дослідження (підприємства, установи, організації чи галузі господарства).

Структура курсової роботи (додаток 3):

- 1) титульний лист;
- 2) зміст;
- 3) вступ;
- 4) основна частина:
 - перший (теоретичний) розділ;
 - другий (аналітичний) розділ;
 - третій (конструктивно-рекомендаційний) розділ.
- 5) висновки;
- 6) список використаних джерел;
- 7) додатки.

Додатково до роботи додається:

- 1) оціночний бланк виконання курсової роботи (додаток 12).

6. ВИМОГИ ДО ЗМІСТУ КУРСОВОЇ РОБОТИ

6.1. Титульний лист.

На титульному листі роботи вказується:

- назва вищого навчального закладу, де виконано роботу;
- назва факультету;
- назва кафедри;
- назва теми роботи;
- курс, група, спеціальність, форма навчання;
- прізвище, ім'я та по-батькові автора роботи;
- вчене звання, посада, прізвище, ім'я та по-батькові наукового керівника;
- місто і рік.

Зразок титульного листа курсової роботи наведено у додатку 4.

6.2. Зміст.

Зміст подається на початку роботи та має відображати сутність проблеми, складність та логіку дослідження. Він містить найменування та номери початкових сторінок вступу, усіх розділів, підрозділів та параграфів, висновків, списку використаних джерел та додатків.

Назви розділів і підрозділів повинні бути стислими та зрозумілими, стилістично грамотними, пов'язаними з назвою роботи.

Зразок оформлення змісту наведено у додатку 5.

6.3. Перелік умовних позначень, символів, скорочень і термінів (якщо необхідно).

Якщо в роботі вжито специфічну термінологію, а також використано маловідомі скорочення, нові символи, позначення і таке інше, то їх перелік може бути поданий у роботі у вигляді окремого списку, який розміщують перед вступом.

Перелік треба друкувати двома колонками, в яких зліва за абеткою наводять, наприклад, скорочення, справа – їх детальне розшифрування.

Якщо в роботі спеціальні терміни, скорочення, символи, позначення і таке інше повторюються менше трьох разів, перелік не складають, а їх розшифрування наводять у тексті при першому згадуванні.

6.4. Вступ (2-3 сторінки).

Розкриває актуальність наукової проблеми, підстави для розробки теми, обґрунтовує необхідність проведення подальших досліджень і містить перелік застосованих методів дослідження. (Додаток 1)

Актуальність теми. Шляхом критичного аналізу існуючих наукових позицій за даним предметом дослідження обґрунтовують актуальність та доцільність роботи для розвитку відповідної галузі науки чи виробництва, що загалом спрямовано на активізацію економічного та соціального розвитку України.

Висвітлення актуальності не повинно бути багатослівним. Досить кількома реченнями висловити головне – сутність проблеми або наукового завдання.

Мета і завдання дослідження. Формулюють мету роботи і завдання, які необхідно вирішити для досягнення поставленої мети. Не слід формулювати мету, починаючи зі слів «Дослідження...», «Вивчення...», «Аналіз...», «Оцінка...» оскільки ці слова вказують на засіб досягнення мети, а не на саму мету.

Об'єкт і предмет дослідження. Об'єкт дослідження – це процес або явище, що породжує проблемну ситуацію і обране для вивчення. Предмет дослідження міститься в межах об'єкту і сприяє вирішенню проблемної ситуації в процесі вивчення об'єкту дослідження.

Об'єкт і предмет дослідження як категорії наукового процесу співвідносяться між собою як загальне і часткове. В об'єкті виокремлюється та його частина, яка є предметом дослідження. Саме на нього спрямована основна увага студента, оскільки предмет дослідження визначає тему роботи, яка зазначається на титульному аркуші як її назва.

Методи дослідження. Подають перелік використаних методів дослідження для досягнення поставленої в роботі мети. Перераховувати їх треба коротко та змістовно, визначаючи, що саме досліджувалось тим чи іншим методом. Зазначене надасть змогу пересвідчитися в логічності та прийнятності вибору саме цих методів.

Інформаційна база дослідження. Мають бути перераховані види літературних та інших джерел, що використовувались при написанні курсової роботи.

Практичне значення одержаних результатів. У курсовій роботі необхідно подати відомості про практичне застосування одержаних результатів або рекомендації щодо їх застосування на об'єкті дослідження.

Обсяг та структура роботи. Зазначається, з яких структурних частин складається робота, на скількох сторінках розміщена, скільки в роботі рисунків, таблиць, додатків, а також скільки пунктів містить список використаних джерел.

6.5. Основна частина.

Основна частина курсової роботи складається з розділів, підрозділів (за необхідністю), параграфів. Кожний розділ починають з нової сторінки. Змістовні особливості кожного розділу наведено нижче.

У першому розділі (10-12 сторінок) досліджуються методичні та теоретичні аспекти обраної теми роботи, визначаються методи, способи, інструменти дослідження, які використовуватимуться у наступних частинах роботи. У даному розділі студент надає огляд наукової літератури за темою дослідження, окреслює основні етапи розвитку наукової думки за своєю проблематикою, визначає дискусійні питання, здійснює критичний аналіз різних точок зору з предмету дослідження на основі вивчення даних наукових монографій, наукових періодичних видань, законодавчих та нормативних актів, висловлює свій погляд на розв'язання проблемних дискусійних питань.

Бажано закінчити цей розділ коротким резюме (не виокремлюючи окремою назвою) стосовно необхідності проведення досліджень у розрізі обраного предмету.

У другому розділі (12-15 сторінок) студент повинен виконати ґрунтовний аналіз фактичного стану досліджуваної проблеми виключно на матеріалах конкретного підприємства, установи чи організації, галузі економіки, сектору ринку або ринку в цілому.

Параграфи даного розділу мають містити економічну характеристику, аналіз і оцінку конкретних сфер діяльності об'єкта дослідження. Фінансово-економічний аналіз проводиться на основі даних бухгалтерської та фінансової звітності, статистичних та інших фактичних матеріалів. Розділ має бути максимально насиченим фактичною інформацією (таблиці, графіки, діаграми, схеми), що відображають відповідні результати діяльності об'єкта дослідження за останні 3-5 років.

Третій розділ (7-11 сторінок) повинен містити обґрунтовані пропозиції студента, спрямовані на досягнення мети, поставленої у вступі. Даний розділ складається з 1-2 параграфів. Характер і зміст рекомендацій, що пропонуються, повинні базуватися на результатах аналізу, проведеного у передніх (переважно, другому) розділах роботи.

Пропозиції автора повинні базуватись на теоретичних положеннях і результатах аналізу фактичного матеріалу за об'єктом дослідження, а також давати оцінку повноти вирішення поставлених завдань, оцінку достовірності одержаних результатів (характеристик, параметрів), їх порівняння з аналогічними

результатами, викладеними у вітчизняних і зарубіжних дослідженнях. Пропозиції мають бути чітко сформульовані, реальні і мати практичне значення.

6.6. Висновки (2-3 сторінки).

Висновки містять найбільш вагомі положення роботи щодо результатів проведеного аналізу та практичних рекомендацій, до яких дійшов автор в процесі вирішення обраної наукової проблеми.

У висновках робиться наголос на якісних та кількісних показниках отриманих результатів, на обґрунтуванні достовірності результатів власних розрахунків, на рекомендаціях щодо їх використання. Таблиці, графіки, схеми у висновках не наводяться. Також висновки не повинні містити нового матеріалу, який не був викладений в основній частині роботи.

У висновках має бути зазначено факт вирішення поставлених в роботі завдань. Кількість висновків має відповідати кількості поставлених завдань та параграфів змісту. Висновки мають бути пронумеровані.

6.7. Список використаних джерел.

Список використаних джерел розміщується після висновків за наскрізною нумерацією. У списку повинні вказуватись лише джерела, які були безпосередньо використані автором при написанні роботи, а не всі джерела, переглянуті за темою роботи.

Список джерел розміщується в алфавітному порядку прізвищ перших авторів або заголовків.

Бібліографічний опис джерел складають відповідно до чинних стандартів з бібліотечної та видавничої справи. Бібліографічний опис оформлюється згідно з ДСТУ ГОСТ 7.1:2006 «Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання».

6.8. Додатки.

Для більш детального розкриття теми курсової роботи рекомендується використовувати додатки, до яких відносять:

- проміжні математичні доведення, формули і розрахунки;
- таблиці допоміжних цифрових даних;
- використані форми фінансової звітності;
- статистичні таблиці;
- графіки та схеми;
- інструкції та методики, які використані в процесі виконання роботи;
- ілюстрації допоміжного характеру.

7. ПОРЯДОК ВИКОНАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Написання курсової роботи відбувається з дотриманням відповідних строків її виконання, для чого розробляється графік виконання роботи. Починати необхідно з вивчення літературних джерел: монографій, статей в журналах і в періодичних виданнях. Для цього необхідно користуватися каталогом бібліотеки та мережею «Інтернет». Після перегляду каталогу складається список всіх джерел за обраною темою. На основі вивчення та аналізу літератури здійснюється написання тексту теоретичної частини курсової роботи.

Потім студент приступає до збору статистичного матеріалу. Для цього використовуються статистичні збірники, звітні матеріали підприємств і організацій тощо. Статистичні дані повинні бути зібрані мінімум за 3-5 останніх років.

Після закінчення збору статистичного матеріалу здійснюється його групування та аналіз, що передбачає побудову графіків, схем, таблиць, діаграм. Результати аналізу статистичних даних є основою для написання наступних розділів роботи, а також формулювання висновків і обґрунтування пропозицій.

У першому варіанті текст курсової роботи з таблицями, графіками, рисунками і додатками подається науковому керівнику у незброштурованому вигляді. Відповідно до зауважень і вказівок керівника студент вносить виправлення і доповнення в текст курсової роботи.

Остаточний варіант роботи зшивається та подається керівнику для рецензування.

У роботі не допускаються стилістичні, орфографічні та граматичні помилки. Терміни, які вживаються у тексті, мають відповідати загальноприйнятим для наукової літератури. Не допускається використання зворотів розмовної мови, техніцизмів та професіоналізмів. Крім того, не допускається виклад матеріалу роботи від першої особи, тобто слід уникати виразів «я», «мною», «на мою думку», «вважаю», «хочу зауважити» тощо.

8. ПОРЯДОК ОФОРМЛЕННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

8.1. Загальні вимоги.

Курсову роботу друкують за допомогою принтера на одній стороні аркушу білого паперу формату А4 (210 мм х 297 мм), (до 30 рядків на сторінці). Друкований текст виконується шрифтом – Times New Roman, розмір шрифту основного тексту – 14, для назв розділів – 16. Стиль – нормальний, вирівнювання за шириною сторінки, з абзацним відступом 1,25 см. Міжрядковий інтервал – 1,5 (додаток 6). Загальний обсяг роботи (без додатків) повинен становити 40-45 сторінок (додаток 3).

У тексті роботи мають бути чітко виділені абзаци. Текст роботи необхідно друкувати, залишаючи поля таких розмірів: ліве – 30 мм, праве – 10 мм, верхнє – 20 мм, нижнє – 20 мм. Шрифт друку повинен бути чітким, чорного кольору середньої жирності.

Заголовки структурних частин курсової роботи «ЗМІСТ», «ВСТУП», «РОЗДІЛ», «ВИСНОВКИ», «СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ», «ДОДАТКИ» друкують великими жирними літерами симетрично (по центру) до тексту. Заголовки параграфів друкують маленькими жирними літерами (крім першої великої) з абзацного відступу. Крапка в кінці заголовка не ставиться. Відстань між заголовками та попереднім текстом повинна дорівнювати 2-м міжрядковим інтервалам, а між назвою і наступним текстом – 1-му міжрядковому інтервалу.

Зразок оформлення заголовків структурних частин курсової роботи наведено у додатку 6.

Кожний розділ слід розпочинати з нової сторінки. Новий параграф розділу починається на тій сторінці, де закінчено попередній.

8.2. Нумерація.

Нумерацію сторінок, розділів, параграфів, рисунків, таблиць, формул подають арабськими цифрами без знака «№».

Першою сторінкою курсової роботи є титульний аркуш, який включають до загальної нумерації сторінок роботи. На титульному аркуші номер сторінки не ставиться. Оціночний бланк у загальний рахунок сторінок не включають. Другою сторінкою слід вважати зміст. На сторінках номер проставляють у правому верхньому куті сторінки без крапки в кінці.

Такі структурні частини роботи як ЗМІСТ, ВСТУП, ВИСНОВКИ, СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ не мають порядкового номера, тобто, не можна друкувати: «1. ВСТУП», або «РОЗДІЛ 5. ВИСНОВКИ». Номер розділу ставлять після слова «РОЗДІЛ», після номера крапку не ставлять, потім з нового рядка друкують заголовок розділу. Параграфи нумерують у межах кожного розділу. Номер параграфу складається з номера розділу і порядкового номера параграфу, між якими ставлять крапку. В кінці номера параграфу повинна стояти крапка, наприклад: «2.3.» (третій параграф другого розділу).

8.3. Ілюстрації.

Ілюструють курсову роботу, виходячи із певного загального задуму, за ретельно продуманим тематичним планом, що допомагає уникнути ілюстрацій випадкових, пов'язаних із другорядними деталями тексту. Кожна ілюстрація має відповідати тексту, а текст – ілюстрації.

Ілюстрації (діаграми, графіки, схеми) і таблиці необхідно подавати в роботі безпосередньо після тексту, де вони згадані вперше, або на наступній сторінці.

Ілюстрації, які займають окрему повну сторінку роботи (формат А4), розміщують у додатках.

Ілюстрації позначають словом «Рис.» та нумерують послідовно в межах розділу, за виключенням ілюстрацій, поданих у додатках. Номер ілюстрації повинен складатися з номеру розділу та порядкового номера ілюстрації, між якими ставиться крапка. Наприклад, «Рис. 1.2 означає другий рисунок першого розділу». Номер ілюстрації, її назву та пояснювальні підписи розміщують послідовно під

ілюстрацією. Назви ілюстрацій розміщують після їхніх номерів. Наприклад, «Рис. 1.2. Схема організаційної структури підприємства».

За необхідності ілюстрації доповнюють пояснювальними даними (підписувальний підпис).

Номер та назву ілюстрації друкують звичайним шрифтом з абзацного відступу. Кожен рисунок має містити посилання на джерело, на основі якого його було створено. Якщо ілюстрація була взята з літератури без авторських змін, посилання вказується у квадратних дужках після назви. Наприклад, «Рис. 1.2. Схема організаційної структури підприємства [2, с.5]». Якщо ілюстрація складена автором на основі використання кількох джерел, то, відповідно, робиться посилання на це у наступному рядку після назви. Наприклад, «Джерело: складено автором на основі [2; 14; 25]».

Слово «Джерело» друкується курсивом, назва подається звичайним шрифтом (Times New Roman, 12 кегель, з абзацним відступом, вирівнювання за шириною), між ними ставиться двокрапка.

Зразок оформлення ілюстрацій наведено нижче.

Зразок оформлення ілюстрацій

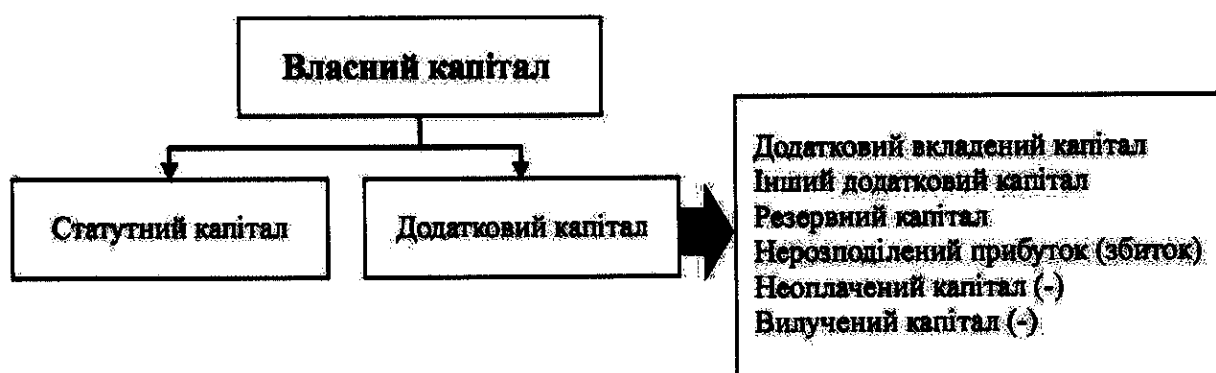
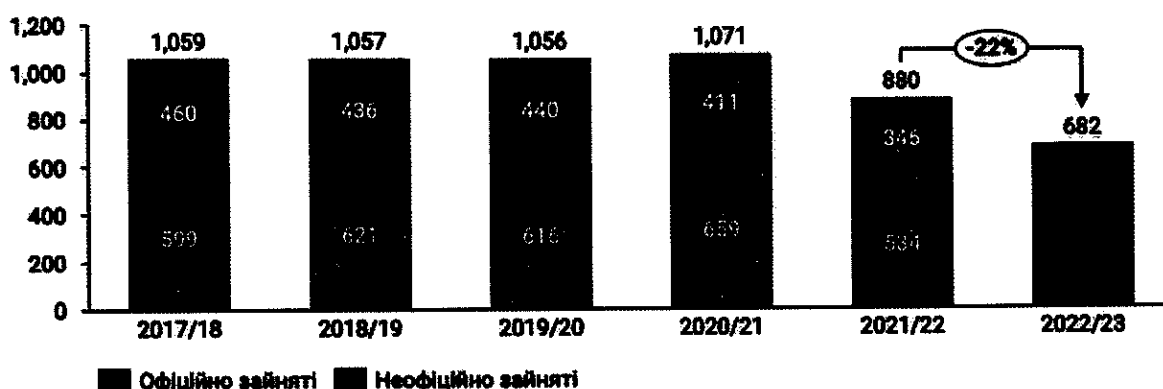

Рис. 1.1. Склад власного капіталу суб'єкта господарювання

Джерело: складено автором на основі [27]

КІЛЬКІСТЬ ЗАЙНЯТИХ У ВИРОБНИЦТВІ ЗЕРНОВИХ, ОЛІЙНИХ КУЛЬТУР, ОЛІЇ ТА ТВАРИННИХ ЖИРІВ, 2017-2023, ТИС ОСІБ

Джерела: Державна служба статистики, НБУ, Центр економічного відновлення

* - розрахунки прогнозу

Рис.1.2. Кількість зайнятих у виробництві зернових, олійних культур, олії та тваринних жирів, 2017-2023 рр, тис. осіб. Джерело: [24]

Текст роботи, який пов'язаний із ілюстрацією, обов'язково має містити посилання на неї. Розміщують посилання у вигляді виразу в круглих дужках (рис. 1.2) або у вигляді виразу типу: «...як показано на рис. 1.2».

Ілюстрації виконуються в чорно-білому кольорі.

8.4. Таблиці.

Цифровий матеріал, зазвичай, повинен оформлятися у вигляді таблиць.

Таблиці нумерують послідовно (за винятком таблиць, поданих у додатках) в межах розділу. В правому верхньому куті над відповідним заголовком таблиці розміщують напис «Таблиця» із зазначенням її номера. Номер таблиці повинен складатися з номера розділу і порядкового номера таблиці, між якими ставиться крапка. Наприклад, «Таблиця 1.2 означає друга таблиця першого розділу».

Кожна таблиця повинна мати назву, яку розміщують над таблицею під написом «Таблиця» і друкують симетрично (по центру) до тексту. Назву і слово «Таблиця» починають з великої літери. Назву друкують жирним шрифтом.

Заголовок таблиці повинен відповідати її змісту. Заголовки граф таблиці мають бути короткими та лаконічними. Слід уникати повторів заголовка таблиці в заголовках граф. Графу з порядковими номерами рядків до таблиці включати не треба. Заголовки граф повинні починатися з великих літер, підзаголовки – з маленьких, якщо вони складають одне речення із заголовком, і з великих, якщо вони є самостійними. Позначення одиниць виміру величин приєднуються до заголовка, вказуються через кому.

В таблиці не повинно бути незаповнених клітинок. Якщо цифрові або інші дані в рядку таблиці не подають, то в ньому ставлять прочерк. Таблиця виконується шрифтом – Times New Roman, розмір шрифту – 14 (допускається 12 розмір шрифту), міжрядковий інтервал – одинарний.

Якщо в роботі одна таблиця, її нумерують за загальними правилами.

Таблиці, які займають окрему повну сторінку роботи (формат А4), розміщують у додатках. Якщо у додатках таблиця займає більше, ніж одну повну сторінку (формат А4), то, при переносі частини таблиці на іншу сторінку, справа над продовженням таблиці вказують «Продовження таблиці» і зазначають номер таблиці. Наприклад, «Продовження таблиці А.1 означає продовження першої таблиці додатку А».

Кожна таблиця має містити посилання на джерело, на основі якого була створена. Посилання вказуються під таблицею.

Якщо таблиця наводиться без авторських змін, посилання вказується у квадратних дужках після слова «Джерело:». Наприклад, «Джерело: [2]». Якщо таблиця складена автором на основі використання кількох джерел, то посилання містить на це вказівку і включає перелік використаних джерел. Наприклад, «Джерело: складено автором на основі [2; 14; 25].

Слово «Джерело» друкується курсивом, решта тексту посилання подається звичайним шрифтом (Times New Roman, 12 кегель, з абзацним відступом, вирівнювання за шириною), між ними ставиться двокрапка.

Зразок оформлення таблиць наведено нижче.

Зразок оформлення таблиць

Таблиця 1.2

Показники фінансової стійкості ДП ДГ “Мирне”

Показник	Нормативне значення	Роки				
		2020	2021	2022	2023	2024
Робочий капітал	додатне	568908	1 944 908	83 314	292555	-941328
Власні оборотні кошти	додатне	238381	1 579 440	-3 426 569	-1 502 135	-3 409 170
Коефіцієнт автономії	0.4-0.6	0.45	0.44	0.53	0.62	0.45
Коефіцієнт фінансового ризику	1	1.24	1.27	0.62	0.38	0.94
Коефіцієнт довгострокових джерел фінансування	Не більше 0.25	0.04	0.04	0.20	0.10	0.17
Коефіцієнт фінансової стійкості	0.5-0.9	0.47	0.46	0.64	0.69	0.52
Коефіцієнт довгострокової заборгованості	-	0.04	0.04	0.17	0.09	0.14
Коефіцієнт маневреності власного капіталу	0.25-0.9	0.03	0.16	-0.20	-0.09	-0.23

Джерело: складено автором на основі [3; 46; 51]

Таблиця 2.1

Фактори впливу детермінант економічного розвитку на оптимальну структуру капіталу

Детермінанта	Визначення
Приріст ВВП на душу населення	Щорічний приріст у відсотках ВВП на душу населення на основі постійного курсу національної валюти (у постійних цінах на базовий рік)
Приріст ВВП	Значення росту реального ВВП, яке враховує динаміку фізичного обсягу вироблених товарів та послуг та не бере до уваги динаміку рівня цін. Може використовуватися показник дефлятора.
Рівень інфляції	Інфляція, яка вимірюється за допомогою індексу споживчих цін і відображає річну зміну у відсотках вартості для середнього споживача придбання споживчого кошика товарів і послуг. Може вимірюватися за допомогою індексу Ласпейраса і Пааше.

Джерело: складено автором на основі [13; 24; 42]

Усі таблиці, розміщені у роботі, повинні мати посилання на них у основному тексті. Таблицю розміщують після першого згадування про неї в тексті.

8.5. Формули.

Формули (якщо їх більше, ніж одна) нумерують у межах розділу. Номер формули складається з номера розділу і порядкового номера формули в розділі, між якими ставлять крапку. Номери формул вказують біля правого поля аркуша на рівні відповідної формули в круглих дужках, наприклад, (3.1) означає перша формула третього розділу.

Пояснення позначень символів і коефіцієнтів треба подавати безпосередньо під формулою в тій послідовності, в якій вони наведені у формулі. Значення кожного символу і коефіцієнта треба подавати з нового рядка.

Наприклад,

$$Z = 0.16X_1 - 0.22X_2 + 0.87X_3 + 0.1X_4 - 0.24X_5, \quad (3.1.)$$

де:

X_1 = (дебіторська заборгованість + грошові кошти) / активи;

X_2 = постійний капітал / пасиви;

X_3 = фінансові затрати / виручка від реалізації;

X_4 = витрати на персонал / ПДВ;

X_5 = валовий прибуток / залучений капітал.

Z – рахунок повинен бути не більше 0.2.

Рівняння і формули треба виділяти з тексту вільними рядками: вище і нижче кожної формули потрібно залишити один вільний рядок.

Нумерувати слід лише ті формули, на які є посилання в наступному тексті, інші нумерувати не потрібно.

8.6. Загальні правила цитування, примітки та посилання на використані джерела.

При написанні курсової роботи студент повинен посилатися на джерела, матеріали, результати наукових досліджень вітчизняних і зарубіжних науковців у розрізі обраної теми.

Якщо використовують відомості, матеріали з монографій, оглядових статей, інших джерел з великою кількістю сторінок, тоді в посиланні необхідно точно вказати номери сторінок, ілюстрацій, таблиць, формул з джерела, на яке є посилання у роботі.

Посилання в тексті роботи на джерела слід зазначати у квадратних дужках порядковим номером за переліком використаних джерел (перед крапкою в кінці речення). Наприклад, посилання формату [25, с.14-15] означає, що автор цитує текст без змін зі сторінок 14-15 джерела 25 відповідно до бібліографічного опису джерел роботи. Наприклад, посилання формату [15; 17; 33] означає, що проблема,

яка аналізується автором, має висвітлення у джерелах 15, 17 і 33 відповідно до бібліографічного опису джерел роботи.

Для підтвердження авторських аргументів посиланням на авторитетне джерело або для критичного аналізу тієї чи іншої наукової позиції рекомендується наводити цитати. При цьому слід точно відтворювати цитований текст, оскільки найменше скорочення наведеного витягу може спотворити зміст, закладений автором.

Загальні вимоги до цитування такі:

- текст цитати повинен бути наведений мовою оригіналу;
- текст цитати починається і закінчується лапками і наводиться в тій граматичній формі, в якій він поданий в джерелі, зі збереженням особливостей авторського написання. Наукові терміни, запропоновані іншими авторами, не виділяються лапками, за винятком тих, що викликали загальну полеміку. У цих випадках використовується вираз «так званий»;
- цитування повинно бути повним, без довільного скорочення авторського тексту і без перекручень думок автора. Пропуск слів, речень, абзаців при цитуванні допускається без перекручення авторського тексту і позначається трьома крапками. Вони ставляться у будь-якому місці цитати (на початку, всередині, в кінці). Якщо перед випущеним текстом або за ним стояв розділовий знак, то він не зберігається;
- кожна цитата обов'язково супроводжується посиланням на джерело;
- при непрямому цитуванні (переказі, викладенні думок інших авторів своїми словами), що дає значну економію тексту, слід бути гранично точним у викладенні думок автора, коректним щодо оцінювання його результатів, і давати відповідне посилання на джерело.

Примітки до тексту, таблиць та ілюстрацій, в яких вказують довідкові і пояснювальні дані, нумерують послідовно в межах сторінки, розділу або роботи в цілому.

8.7. Додатки.

Додатки оформлюють як продовження роботи після списку використаних джерел або у вигляді окремої частини (книги), розміщуючи їх у порядку появи посилань у тексті роботи.

Якщо додатки оформлюють як продовження роботи після списку використаних джерел, то кожний додаток повинен починатися з нової сторінки. Додаток повинен мати заголовок, надрукований угорі малими літерами (окрім першої великої) симетрично (по центру) до тексту сторінки. Додатки слід позначати послідовно великими літерами української абетки, за винятком літер Г, Є, І, Й, О, Ч, Ь. Наприклад, «Додаток А», «Додаток Б».

Зразок оформлення додатків наведено у додатку 7.

При оформленні додатків окремою частиною (книгою) на титульному аркуші під назвою курсової роботи друкують великими літерами слово «ДОДАТКИ».

8.8. Оформлення списку використаних джерел.

Список використаних джерел подається відповідно до вимог державного стандарту мовою оригіналу, який містить бібліографічні описи використаних джерел, і розміщується після висновків роботи. Список використаних джерел повинен містити 40-50 найменувань.

Бібліографічний опис складають безпосередньо за друкованим варіантом джерела або виписують із каталогів і бібліографічних покажчиків повністю без пропусків будь-яких елементів, скорочення назв тощо.

Джерела потрібно розмішувати в алфавітному порядку прізвищ перших авторів або заголовків.

Бібліографічний опис джерел складають відповідно до чинних стандартів з бібліотечної та видавничої справи. Бібліографічний опис оформлюється згідно з ДСТУ ГОСТ 7.1:2006 «Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання».

Стандарти бібліографічного опису наведено у додатку 8.

Зразок оформлення списку використаних джерел наведено додатку 9.

9. ОФОРМЛЕННЯ ВІДЗИВУ ТА ЗАХИСТ КУСОВОЇ РОБОТИ

Завершена та підписана студентом робота здається науковому керівнику для перевірки та підготовки відзиву. Відзив наукового керівника оформлюється у вигляді оціночного бланку виконання курсової роботи (додаток 10).

В оціночному бланку відзначається актуальність теми дослідження, характеризується зміст усіх розділів, підкреслюється практичне значення пропозицій, відображається рівень володіння методами дослідження, професійна підготовка, відзначається відповідність оформлення і змісту роботи вимогам кваліфікаційної характеристики та висновок щодо рекомендацій роботи до захисту та відповідної оцінки.

За 5-10 днів до захисту студент подає курсову роботу, зброшуровану разом із оціночним бланком наукового керівника, на кафедру фінансів.

За 3-5 днів до захисту курсових робіт члени комісії, створеної з викладачів кафедри фінансів, розглядають матеріали курсових робіт і приймають рішення щодо їх допуску до захисту на відкритому засіданні.

Захист курсових робіт, які рекомендовано до захисту, здійснюється згідно з графіком навчального процесу.

Курсові роботи студенти захищають на відкритому засіданні комісії по захисту курсових робіт. Студент готує до захисту доповідь та ілюстративний матеріал у вигляді таблиць, графіків, які відображають результати дослідження, основні висновки, узагальнення та пропозиції, що містяться у роботі.

Необхідний обсяг та зміст ілюстративного матеріалу студент визначає самостійно та погоджує з науковим керівником. Рекомендований обсяг ілюстративного матеріалу становить еквівалент 5-6 ілюстрацій формату А4. Бажано підготувати та провести презентацію підготовленого матеріалу під час захисту роботи з використанням технічних засобів навчання (презентація

PowerPoint). Головне призначення такої презентації полягає у наочній ілюстрації результатів дослідження.

Захист курсової роботи розпочинається з доповіді її автора, зміст якої має розкривати основні результати дослідження. Тривалість доповіді складає 10 хвилин. Доповідь має містити:

- актуальність теми, мету та завдання проведеного дослідження;
- основні теоретичні положення та їх підтвердження в процесі експериментального дослідження;
- характеристику об'єкту та визначення результатів аналітичних досліджень роботи;
- пропозиції щодо вдосконалення об'єкту дослідження на предмет дослідження.

Після завершення доповіді члени комісії ставлять студенту запитання з метою визначення рівня його фахової підготовки та наукової ерудиції.

10. ОЦІНЮВАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Курсова робота оцінюється членами комісії по захисту курсових робіт, після її захисту студентом, за модульно-рейтинговою системою, за шкалою ECTS і за національною шкалою оцінок, згідно з положенням «Про порядок оцінювання знань студентів при кредитно-модульній системі організації навчального процесу в ВСП «ІНО КНУБА».

Загальна кількість балів за шкалою ECTS включає оцінки змісту роботи (до 50 балів), оформлення (до 10 балів) та захисту (до 40 балів) (додаток 10).

При оцінюванні якості виконання студентом курсової роботи застосовуються 6 критеріїв:

- 1. Актуальність теми роботи.** Відповідність теми проблемам та напрямку підготовки, відповідність плану і змісту роботи її темі.
- 2. Визначення мети, завдань, предмету, об'єкту курсової роботи.** Оцінюється здатність вірно сформулювати мету дослідження; обґрунтувати предмет та об'єкт дослідження; визначити основні завдання дослідження. Крім того, оцінюється рівень опрацювання вітчизняних та зарубіжних літературних джерел.
- 3. Рівень викладу основного матеріалу.** Логічно-структурна побудова роботи, рівень самостійності теоретичного дослідження, глибина практичного аналізу проблеми.
- 4. Використання математичних і статистичних методів та інформаційних технологій.** Ступінь використання сучасних методів дослідження, рівень обробки статистичних даних, інформаційне забезпечення обробки статистичних даних.
- 5. Рівень обґрунтованості та реальності пропозицій.** Якість обґрунтування висновків та рекомендацій.

6. Оформлення курсової роботи. Відповідність вимогам стандарту в оформленні тексту, посилань, таблиць, рисунків, списку використаних джерел, додатків.

Основними умовами одержання оцінки є такі:

Відмінно (90-100 балів). Курсова робота виконана вчасно, самостійно, забезпечує повне розкриття теми. Вірно визначено предмет, об'єкт дослідження. Мета та завдання чітко окреслені та реалізовані у дослідженні. Автор використовує сучасний аналітичний та методологічний інструментарій. Робота характеризується високою якістю і глибиною теоретико-методологічного аналізу, критичного огляду літературних джерел, наявністю наукової проблематики. Узагальнення і висновки базуються на якісно опрацьованій статистичній інформаційній базі, що дозволяє чітко визначити авторську позицію. Представлені рекомендації автора мають практичну цінність, містять розрахунки показників економічної ефективності. Доповідь аргументована, проілюстрована бездоганно оформленими наочними матеріалами, свідчить про наявність власної думки студента щодо предмету дослідження, є логічною і повною. Відповіді на запитання вірні та стислі.

Добре (75-89 балів). Курсова робота виконана вчасно, теоретичні узагальнення та висновки аналітичної частини, в цілому, вірні. Проте, існують несуттєві недоліки: у виявленні логічності зв'язку заходів, що пропонуються для вирішення проблем дослідження; у результатах проведеного аналізу статистичних та фактичних матеріалів; в обґрунтуванні та розрахунках ефективності запропонованих рішень. Застосування сучасного аналітичного інструментарію обмежено. Доповідь насичена фактичною інформацією, що відображає відповідні результати проведеного дослідження. Відповіді на запитання вірні, але не завжди повні чи конкретні.

Задовільно (60-74 бали). Тема роботи в основному розкрита, але мають місце недоліки змістовного характеру. Теоретико-аналітична частина та пропозиції обґрунтовано непереконливо, відсутні розрахунки, що дозволяють аргументувати зроблені авторські узагальнення та висновки. Є зауваження щодо логічності та послідовності викладеного матеріалу, який носить переважно описовий характер. Робота недбало оформлена. Доповідь прочитана за текстом, студент не володіє окремими питаннями теми, не всі відповіді на запитання вірні та повні. Наочні матеріали не в повній мірі відображають зміст виконаної роботи.

Незадовільно (0-59 балів). Відсутня логіка у побудові структури дослідження. В роботі відсутнє розуміння мети, завдань, предмету дослідження. Назви окремих розділів не відповідають їх змісту. Теоретичний аналіз та визначення стану процесів, що є предметом розгляду, мають компіляційний характер, відсутні посилання на використані літературні джерела. Представлений статистичний матеріал є застарілим. Оформлення роботи має суттєві недоліки. Доповідь не відображає зміст виконаної роботи, більшість відповідей на питання невірні, студент не володіє предметом дослідження. Наочні матеріали до захисту роботи відсутні.

Курсова робота до захисту не допускається. Роботу подано з порушенням термінів, установлених регламентом. Відгук наукового керівника негативний. Студент не володіє поданим матеріалом, не орієнтується у предметі дослідження.

Порушена логіка наданого матеріалу. Назви розділів не відповідають змісту. Змістове наповнення розділів не пов'язано між собою. Оформлення роботи не відповідає вимогам.

Оцінювання курсової роботи здійснюється членами комісії по захисту курсових робіт на основі консенсусу. Підсумки захисту і оцінка курсової роботи оголошуються головою комісії по захисту курсових робіт після обговорення оцінок на закритому засіданні комісії.

Приклад опису вступу

ВСТУП

Актуальність теми курсової роботи обумовлена відсутністю належного теоретичного, методичного та законодавчого забезпечення методики фінансового аналізу та визначення шляхів вдосконалення управління фінансово-економічним станом підприємства в сучасних умовах.

Вивчення опублікованих наукових праць, теоретичних концепцій, відповідного методичного забезпечення та емпіричний аналіз практики фінансового аналізу підприємства в сучасних умовах дозволили встановити коло найбільш актуальних проблем, які потребують наукового вирішення. Ґрунтовних досліджень потребують питання, пов'язані з визначенням фінансово-економічного механізму методики фінансового аналізу, діагностикою фінансового стану підприємства, плануванням та фінансуванням заходів управління фінансово-економічним станом підприємства, розробленням інструментів зменшення інформаційної асиметрії та управлінням конфліктами інтересів між учасниками економічних відносин.

Метою курсової роботи є удосконалення інструментів управління фінансово-економічним станом підприємства в сучасних умовах та їх практична перевірка на прикладі окремого підприємства. Реалізація поставленої мети обумовила такі **завдання** дослідження:

- дослідити етапи фінансового аналізу в сучасних умовах економіки України та запропонувати поняття і класифікацію заходів управління фінансово-економічним станом підприємства;
- дослідити методичні та організаційні основи створення комплексних систем фінансового аналізу;
- проаналізувати діяльність роботи підприємства ТОВ ВКФ «Комфорт-Авто» за допомогою інструментів діагностики банкрутства;
- розробити ефективний механізм фінансового аналізу та впровадження антикризових заходів на підприємствах з метою їхнього фінансового оздоровлення;
- розробити методику фінансового аналізу в умовах управління фінансово-економічною діяльністю підприємства;
- визначити напрямки підвищення ефективності діяльності управління фінансово-економічним станом підприємства за допомогою чітко визначених методів фінансового аналізу підприємства.

Об'єктом дослідження є процес управління фінансово-економічною діяльністю підприємства на прикладі ТОВ ВКФ «Комфорт-Авто».

Предметом дослідження є теоретико-методологічні засади реформування методів та інструментів управління фінансово-економічною діяльністю на підприємствах України.

Теоретико-методологічною основою курсової роботи є фундаментальні положення класичного, неокласичного та неоінституційного напрямів фінансової науки. Для вирішення поставлених завдань використовувалися такі методи

теоретичного узагальнення, аналізу і синтезу – для дослідження загальних понять фінансового аналізу та визначення фінансово-економічного стану підприємства, теоретичних засад діагностики; емпіричні – для визначення понять «фінансовий аналіз», «фінансово-економічний аналіз; системного і комплексного підходу – для обґрунтування теоретичних та методологічних підходів до проведення економічного дослідження стану підприємства; статистичного аналізу – для розробки методичного підходу до діагностики кризи підприємств; дискримінантного аналізу – для класифікації заходів антикризового управління; статистичні та графічні – для аналізу стану і тенденцій динаміки результатів діяльності підприємств України.

Методологічну основу дослідження складають фундаментальні положення фінансового аналізу, менеджменту, сучасні концепції управління діяльністю підприємств, а також наукові праці вітчизняних та закордонних економістів, присвячені проблемам фінансового аналізу в умовах антикризового управління підприємством.

При виконанні роботи були використані праці таких іноземних та вітчизняних авторів, як: І.Т. Балабанова, С.Г. Беляєва, А.П. Градова, А.Г. Грязнова, П. Друкера, В.А. Забродського, М.П. Іванова, Т.С. Клебанова, В.Г. Кошкіна, Б.І. Кузіна, Л.О. Лігоненка, Є.С. Мінаєва, Д. Морріса, В.П. Панагушина, В.С. Пономаренка, О.І. Пушкар, Б.А. Райзенберга, М.В. Слабікова, О.С. Соколіцина, Є.А. Уткіна, І. А. Бланка та інших.

Інформаційно-фактологічну базу дослідження склали: зібрані, опрацьовані й узагальнені автором первинні матеріали діяльності ТОВ ВКФ «Комфорт-Авто» офіційні дані Державного комітету статистики України, законодавчі та нормативні акти Верховної Ради, Кабінету Міністрів України, нормативні документи, аналітичні огляди, статистичні звіти міністерств та відомств, інших органів державного і регіонального управління.

Курсова робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел, додатків.

Зав. кафедри агроекономіки
та менеджменту

Лупенко Ю.О.

студента(ки) _____ курсу,
_____ форми навчання
напрямку підготовки

_____ групи _____

Прізвище, ім'я, по-батькові
(контактний телефон)

ЗАЯВА

Прошу закріпити за мною тему «назва роботи» для написання курсової роботи.

Науковим керівником прошу призначити (звання, посада, прізвище, ім'я, по-батькові).

Дата

Підпис

Додаток 3.

СТРУКТУРА КУРСОВОЇ РОБОТИ

№ з/п	Основні частини роботи	Обсяг, кількість сторінок
1.	Титульний лист	1
2.	Зміст	1
3.	Вступ	2-3
4.	Основна частина	
4.1.	Розділ 1 (постановка проблеми, теоретичні основи, огляд літературних джерел)	10-12
4.2.	Розділ 2 (аналітична частина)	12-15
4.3.	Розділ 3 (конструктивно-рекомендаційна частина)	7-11
8.	Висновки	2-3
9.	Список використаних джерел	> 40
10.	Додатки (таблиці, вхідні дані для розрахунків, допоміжні дані, форми документів)	без обмежень
Разом без додатків		40-45

Додаток 4.

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ АГРАРНИХ НАУК УКРАЇНИ
КИЇВСКИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ****КУРСОВА РОБОТА**

(назва)

Студента (ки) ____ курсу, групи _____
напряму підготовки _____
денної (заочної) форми навчання

(прізвище, ім'я, по батькові студента)

Науковий керівник:

(науковий ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я, по батькові)

Київ – 20__ р.

Зразок оформлення змісту курсової роботи

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ЕКОНОМІЧНА СУТНІСТЬ ПРИБУТКУ ТА ЙОГО РОЛЬ В ГОСПОДАРСЬКІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ.....	5
1.1. Сутність та види прибутку в господарській діяльності підприємства	5
1.2. Етапи та джерела формування прибутку підприємства.....	9
1.3. Механізм управління прибутком вітчизняних підприємств.... Ошибка! Закладка не определена.	13
РОЗДІЛ 2. СИСТЕМА ФОРМУВАННЯ ПРИБУТКУ ТА АНАЛІЗ ПРИБУТКОВОСТІ ВІТЧИЗНЯНИХ ПІДПРИЄМСТВ.....	17
2.1. Фактори впливу на підвищення прибутковості підприємств в сучасних умовах	17
2.2. Оцінка прибутковості підприємства на прикладі ДП ДГ “Зоряне”	22
РОЗДІЛ 3. НАПЯМИ ПІДВИЩЕННЯ ПРИБУТКОВОСТІ ПІДПРИЄМСТВ В УКРАЇНІ.....	32
3.1. Шляхи і резерви максимізації прибутку вітчизняних підприємств....	32
3.2. Напрями вдосконалення політики управління прибутком підприємств.....	35
ВИСНОВКИ.....	39
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	42
ДОДАТКИ.....	46

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ФУНКЦІОНУВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНИХ ФОНДІВ

↕ 2 міжрядкових інтервали

1.1. Поняття та сутність інвестиційних фондів

↕ 1 міжрядковий інтервал

Роль інвестиційних фондів в економіці України є дуже важливою. Інвестиційні фонди як організації колективних інвестицій у цінні папери та інші активи мають особливо важливе значення в країнах, де існує багато дрібних потенційних інвесторів [29]. Це пояснюється тим, що, інвестиційні фонди, формуючи портфелі активів, диверсифікують ризик. Актив, що входить у склад портфелю, як правило, є менш ризиковим, ніж якщо він був би ізольований [30].

Дослідження економічної сутності інвестиційних фондів доцільно розпочати з визначення понятійно-категоріального апарату.

↕ 2 міжрядкових інтервали

1.2. Види інвестиційних фондів та особливості їх функціонування

↕ 1 міжрядковий інтервал

Дослідження економічної літератури доводить, що, поки що у світі не існує єдиної загальноприйнятої класифікації інвестиційних фондів. Критерії та правила їх групування встановлюються національним законодавством, методиками рейтингових агенцій та правилами, що приймаються управляючими компаніями та інвестиційними фондами.

Додаток 7.

Зразок оформлення додатків

Додаток А

Таблиця А.1

Порівняльна характеристика різних типів портфельів цінних паперів

Тип портфелю	Основний інструмент інвестування	Основне джерело доходу	Рівень доходності	Рівень ризику
Портфель агресивного зростання	Акції молодих компаній, що швидко розвиваються.	Різниця між ціною купівлі та ціною продажу акцій.	Високий	Високий
Портфель консервативного зростання	Акції великих, добре відомих компаній,	Різниця між ціною купівлі та ціною продажу акцій.	Невисокий	Низький
Портфель середнього зростання	Надійні цінні папери, придбані на тривалий термін нарівні з ризикованими фондовими інструментами	Різниця між ціною купівлі та ціною продажу акцій.	Середній	Середній

Джерело: [40]

Додаток Б

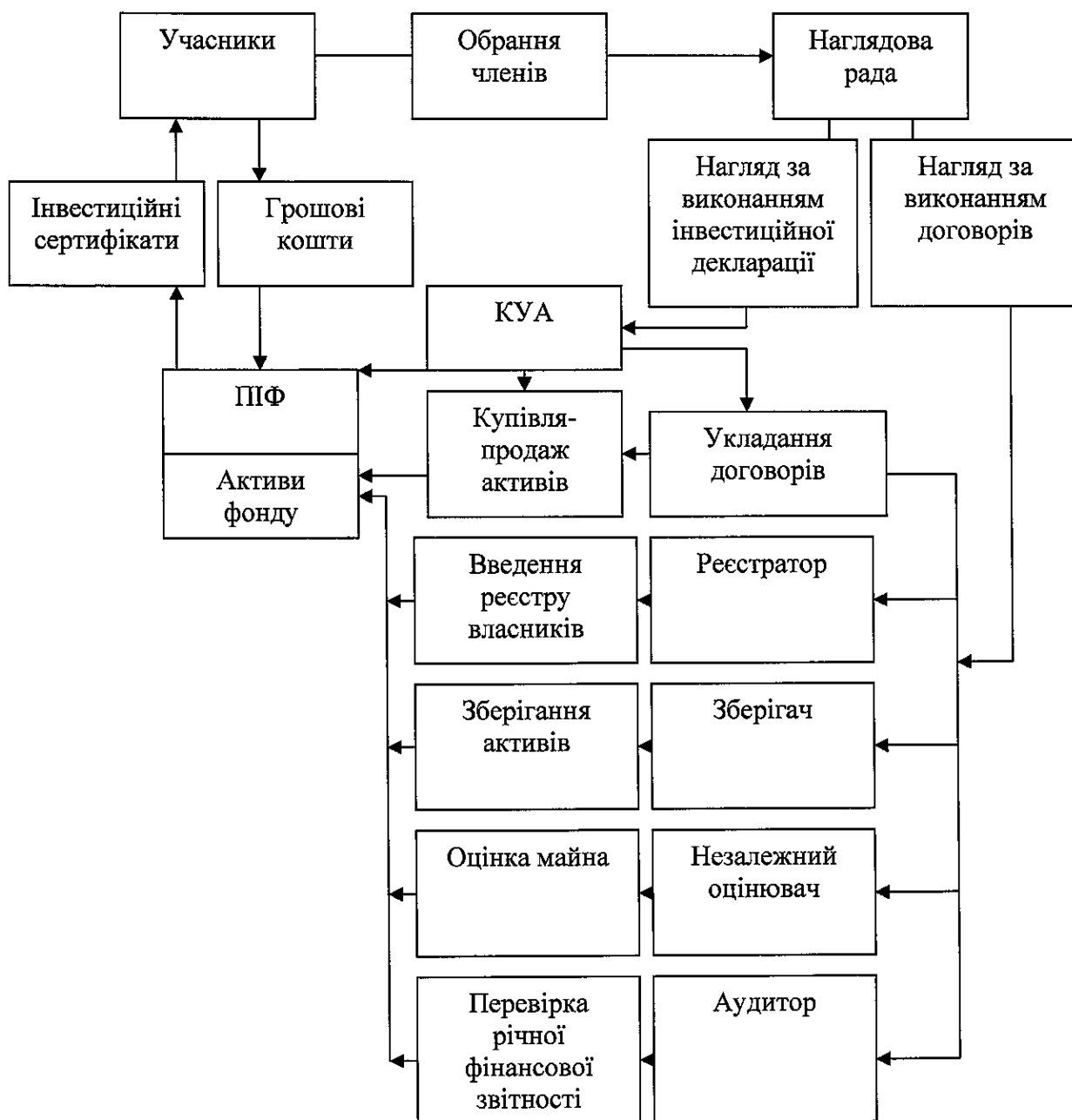

Рис. Б.1. Схема управління пайового інвестиційного фонду

Джерело: розроблено автором на основі [38, с.13]

Додаток 8.

Стандарти бібліографічного опису

За назвою	1. Банківська справа: Підручник / І.О. Лютий, А.С. Криклій, В.І. Міщенко, С.В. Науменкова, Н.І. Версаль. – К.: Видавництво «Київський університет», 2029. – 424с. 2. Страхування: Підручник / за ред. В.Д. Базилевича. – К.: Знання, 2021. – 1019с.
Збірник без загальної назви	1. Античная мифология: энциклопедия / [сост., ред. и предисл. К. Королева]. – М.: СПб: Эксмо: Мидгард, 2023. – 768с. 2. Збірник текстів з курсу «Педагогіка». У 3 ч. Ч.1. Дидактика: навч.-метод. посіб. / за заг. ред. Л. Ковальчук. – Львів: ВЦ ЛНУ ім. І. Франка, 2017. – 120с.
Словники	1. Тимошенко З.І. Болонський процес в дії: словник-довідник основ. термінів і понять з орг. навч. процесу у вищ. навч. закл. / З.І. Тимошенко, О.І. Тимошенко. – К.: Європ. ун-т, 2017. – 219с. 2. Європейський Союз : словник-довідник [уклад. Н. Яцко та ін.]. – 2-ге вид., оновлен. – К.: Карпенко, 2022. – 119с.
1 автор	1. Блум Г. Західний канон: книги на тлі епох : пер. з англ. / Г. Блум. – К.: Факт, 2023. – 720с. 2. Клапків М.С. Страхування фінансових ризиків / М.С. Клапків. – Т.: Економічна думка, 2022. – 571с. 3. Гражевська Н.І. Економічні системи епохи глобальних змін: [монографія] / Н.І. Гражевська. – К.: Знання, 2018. – 431с. 4. Williamson O.E. The mechanisms of governance / O.E. Williamson. – Oxford: Oxford University Press, 1996. – 429p.
2 автори	1. Базилевич В.Д. Страхова справа / В.Д. Базилевич, К.С. Базилевич. – К.: Знання, 2021. – 351с. 2. Савчин В.П. Електронне перенесення в напівпровідникових структурах: [навч. посіб. для студ. ВНЗ] / В.П. Савчин, Р.Я. Шувар. – Львів: ВЦ ЛНУ ім. І. Франка, 2023. – 688с. 3. Гриньова В.М. Соціально-економічні проблеми інноваційного розвитку підприємств: [монографія] / В.М. Гриньова, О.В. Козирева. – Х.: ВД «ІНЖЕК», 2016. – 192с.
3 автори	1. Воробель Я.М. Англійська мова: [навч. посіб.] / Я.М.Воробель, О.А. Шумська, М.З. Гамкало. – Львів: ВЦ ЛНУ ім. І. Франка, 2022. – 106с. 2. Глинський Я.М., Паскаль Turbo Paskal i Delphi: [навч. посіб.] / Я.М. Глинський, В.Є. Анохін, В.А. Ряжська – 4-те вид. – Львів: [Деол, СПД Глинський], 2023. – 144с. 3. Держава і ринок: філософія взаємодії: [моногр.] / [І.Й. Малий, М.І. Діба, М.К. Галабурда]; за ред. І.Й. Малого; Київ. нац. екон. ун-т. – К.: КНЕУ, 2019. – 358с.
4 автори	1. Історія світової та української культури: [підруч. для студ. ВНЗ] / В. Греченко, І. Чорний, В. Кушнерук, В. Режко. – К.: Літера, 2015. – 464с.
5 авторів і більше	1. Податкова система: [навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл.] / [Лютий І.О., Демиденко Л.М., Романюк М.В. та ін.]; за ред. І.О. Лютого. – К.: Центр учбової літератури, 2019. – 456с. 2. Вища математика: [навч. посіб. для студ. ВНЗ]. У 2ч. / Ф.М. Лиман, В.Ф.

	Власенко, С.В. Петренко та ін. – Суми: Університет. книга, 2022. – 624с. 3. Потенціал національної промисловості: цілі та механізми ефективного розвитку / [Кіндзерський Ю.В., Якубовський М.М., Галиця І.О. та ін.]; за ред. канд. екон. наук Ю.В. Кіндзерського; НАН України; Ін-т екон. та прогноз. – К., 2019. – 928с.
Стаття	1. Лютий І.О. Податкова політика України на сучасному етапі / І.О. Лютий // Фінанси України. – 2021. – №9. – С. 123-127. 2. Шостак Л. Відкрита економіка: перспективи позиціонування України у світовій господарській системі / Л. Шостак, О. Бадрак // Економіка України. – 2019. – №7. – С.38-48. 3. Baumol W. Contestable markets: an uprising in the theory of industry structure / W. Baumol // American Economics Review, 1982. – Vol.72. – P.1-15.
Монографія	1. Базилевич В.Д. Іпотечний ринок : [монографія] / В.Д. Базилевич, Н.П. Погорельцева. – К.: Знання, 2022. – 717с. 2. Ринок боргових цінних паперів в Україні: суперечності та тенденції розвитку: [монографія] / [Лютий І.О., Грищенко Т.В., Любка О.В., Мошенський С.З., Білик О.П., Рак Р.В., Буй Т.Г., Нічосова Т.В., Прімерова О.К.]. – К.: Центр учбової літератури, 2021. – 432с.
Окремий том багатотомного видання	Стратегічні виклики 21 століття суспільству та економіці України: у 3-х томах / В.М. Геєць, В.П. Александрова, Ю.М. Бажал, А.М. Гуржій, М.С. та Данько; [Геєць В.М., Александрова В.П., Бажал Ю.М., Гуржій А.М., Данько М.С. та ін.]; Ін-т економіки та прогнозування НАНУ; Український форум; за ред. В.М. Геєця, В.П. Семиноженка, Б.Є. Кваснюка. – Т.1: Економіка знань – модернізаційний проект України. – К.: Фенікс, 2017. – 544с.
Дисертація	1. Панчишин Т.В. Інвестиційна діяльність в умовах ринкової трансформації економіки України: дис. канд. екон. наук: 08.01.01 / Панчишин Тарас Володимирович. – Львів, 2021. – 214с. 2. Романютін І.А. Економічний механізм страхування ризиків іпотечного кредитування інвестицій в житлове будівництво: дис. канд. екон. наук: 08.07.03 / Іван Антонович Романютін. – К., 2015. – 160с.
Автореферат	1. Мацюк Г.П. Кодифікація української мови в галицьких граматиках першої половини XIX ст.: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня д-ра філол. наук : 10.02.01 / Г.П. Мацюк / Ін-т мовознав. ім. О.О. Потебні НАН України. – К., 2022. – 32с. 3. Яковенко Л.І. Промислова політика в трансформаційній економіці: інвестиційний аспект: автореф. дис. доктора економ. наук : 08.01.01 / Л.І. Яковенко / Київський національний університет імені Тараса Шевченка. – Київ, 2021. – 25с.
Матеріали конференцій, з'їздів	1. Оцінка та обґрунтування продовження ресурсу елементів конструкцій: праці конф., 6-9 черв. 2000 р., Київ. Т.2 / відп. ред. В.Т. Трошенко. – К.: НАН України, Ін-т пробл. міцності, 2000. – С. 559-956. 2. Проблеми обчислювальної механіки і міцності конструкцій: зб. наук. пр. / наук. ред. В.І. Моссаковський. – Дніпропетровськ: Навч. кн., 2021. – 215с. 3. Якубовський М.М. Пріоритети технологічної політики та структурних змін // Потенціал національної промисловості: цілі та механізми ефективного розвитку / [Кіндзерський Ю.В., Якубовський М.М., Галиця І.О. та ін.]; за ред. канд. екон. наук Ю.В. Кіндзерського; НАН України; Ін-т екон. та прогноз. – К., 2019. – С.353-368.

Тези доповідей на конференції	Третьяк В.В. Возможности использования баз знаний для проектирования технологии взрывной штамповки / В.В. Третьяк, С.А. Стадник, Н.В. Калайтан // Современное состояние использования импульсных источников энергии в промышленности : междунар. науч.-техн. конф, 3-5 окт. 2007 г.: тезисы докл. – Х., 2007. – С.33.
Стандарти	Якість води. Словник термінів : ДСТУ ISO 6107-1:2004 – ДСТУ ISO 6107-9:2004. – [Чинний від 2005-04-01]. – К.: Держспоживстандарт України, 2016. – 181с.
Законодавчі та нормативні документи	1. Закон України «Про державний бюджет України на 2010 рік» від 27 квітня 2010 року №2154 // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 2010. – №22-23, №24-25. – ст.263 [із змінами та доповненнями] [Ел. ресурс] // Верховна Рада України: [сайт]. – Режим доступу: http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2154-17. – Назва з екрана. 2. Державна програма розвитку промисловості на 2003-2011 роки: [схвалено Постановою Кабінету Міністрів України від 28 липня 2003р. №1174 (Із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ №162 від 11.02.2004) // Офіційний вісник України. – 2003р. – №31. – ст.1628 3. Державна цільова економічна програма розвитку внутрішнього ринку на період до 2012 року: [затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 5 серпня 2009р. №828] [Ел. ресурс] // Верховна Рада України: [сайт]. – Режим доступу: http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=828-2009-%EF. – Назва з екрана. 4. Про затвердження порядку використання у 2010 році коштів Стабілізаційного фонду для здешевлення кредитів, фінансування інвестиційних проектів, загальнодержавних та державних цільових програм в агропромисловому комплексі, вирішення питань матеріального забезпечення бюджетних установ агропромислового комплексу [Постанова Кабінету Міністрів України №496 від 23 червня 2010 року] [Ел. ресурс] // Верховна Рада України: [сайт]. – Режим доступу: http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=496-2010-%EF. – Назва з екрана.
Електронні ресурси	1. Ананян М.А. Наноиндустрия – вектор развития [Ел. ресурс] / М.А. Ананян. – Режим доступу: http://spkurdyumov.narod.ru/ananyan77.htm. – Назва з екрана. 2. Александров В. Дж. Сорос: Конец эпохи кредитной экспансии, основанной на долларе как международной резервной валюте [Ел. ресурс] / В. Александров // Слияния и Поглощения. – 2019. – №1-2 (71-72). – Режим доступу: http://www.ma-journal.ru/articles/1204/. – Назва з екрана. 3. Випуск товарів та послуг і валовий внутрішній продукт за 2021 рік [Ел. ресурс] // Держкомстат України: [сайт]. – Електрон. дані. – експрес-бюл. – №72. – 06.09.2022. – Режим доступу: http://www.ukrstat.gov.ua. – Назва з екрана. 4. Основні показники діяльності банків України [Ел. ресурс] // Національний банк України: [сайт]. – Режим доступу: http://www.bank.gov.ua/Bank_supervision/dynamics.htm. – Назва з екрана.

Зразок оформлення списку використаних джерел

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Господарський кодекс України від 16.01.2003 зі змінами та доповненнями від 01.01.2004. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/436-15>
2. Новикова І.В. Управління конкурентоспроможністю будівельних підприємств в умовах технологічних змін / І.В. Новикова. – Київ-Херсон : Київ. нац. ун-т будівництва і архітектури. – К: Вид-во ПП Вишемирський В.С., 2015. – 360 с.
3. Менеджмент персоналу: практикум / [В.М. Петюх, Б.Г. Базилук, О.О. Герасименко та ін.]; за наук. ред. канд. екон. наук, доц. О.О. Герасименко; Держ. вищ. навч. закл. "Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана", Ін-т бізнес-освіти. – Київ : КНЕУ, 2022. – 380 с.
4. Human Resource Management: Definition, Objectives & Responsibilities [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://study.com/academy/lesson/human-resource-management-definition-objectives-responsibilities.html>
5. SMIDA База даних ПАТ “Рошен” [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://smida.gov.ua/>
6. Закон України Про інноваційну діяльність // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2002, N 36, ст.266 : [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1560-12>
7. Закон України Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2012, N 19-20, ст.166. : [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/3715-17>

Оціночний бланк виконання курсової роботи
студента ____ курсу, групи ____, напрямку підготовки _____

(прізвище, ім'я, по батькові)

на тему « _____ »

№	Критерії оцінювання	Максимальна кількість балів	Одержана кількість балів
1.	Співпраця з науковим керівником (дотримання календарного графіку виконання роботи, виконання вимог наукового керівника)	5	
2.	Якість проведеного дослідження		
	– логіко-структурна побудова роботи, відповідність плану і змісту роботи її темі	5	
	– повнота розкриття теоретичних основ предмету дослідження; рівень опрацювання фундаментальних досліджень, сучасної наукової літератури та нормативно-правових документів	10	
	– використання статистичних даних та рівень їх опрацювання; використання математичних методів та інформаційних технологій	10	
	– рівень обґрунтованості та реальності висновків та пропозицій	10	
	– наявність іноземних літературних джерел	5	
	– використання наукових розробок викладачів факультету	5	
3.	Оформлення курсової роботи (відповідність оформлення тексту, посилань, списку літератури, таблиць, схем, додатків)	10	
4.	Захист курсової роботи:		
	– презентація та роздатковий матеріал	5	
	– доповідь (зрозумілість, логічність, стислість викладу)	10	
	– відповіді на питання (правильність, повнота, аргументованість)	25	

Науковий керівник _____
(науковий ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я, по батькові, підпис)